

2 Timotiu

Paru hã, maparane ãma te te duré ĩrob'ui'érézé, Timotiuhu ma Ĩbaihã wasu'uzé

Ã ĩbaihã na ma tô Paru hã Timotiuhu ma tin-himi'ui'ére na tâma ãma sahu, maparane ãma. Roma ãma dazazéb 're, hâimana sirõmo, ma tô tâma rob'ui'ére. Tidâ'âzé hã ma tô sina waihu'u, ĩromhutu na hã oto. Taha wa, ma tô tâma roti, Timotiuhu ma, 'Re ĩhâimana u'âsi mono si te te sina 're umnhasi pese mono da, duré Zesusihi ma, te te 're romhuri wẽ mono da zama. Ma duré tâma waihu'u, da'madâ'â'wa na sena na 're hâimana mono da.

1-2 Ĩ'ra Timotiu, ĩma asawi pe hã, wa hã Paru wa ãma aima rob'ui'ére. 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te sima ĩwêzéb uwaibaba, ma tô ĩpisutu, Cristu Zesusihi zadawa wasu'u'wa, 're ĩmorĩ da. 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ma tô dama ropisutu, rowẽ na ĩ'rata 're dahâimana u'âsi za'ra mono da, Cristu Zesusihi ãma 're danomro mono wa. ãne wa, taha wasu'u na te dama 're rowasu'u mono da, ma tô oto datẽme ĩzatõ.

Wamama ma, wa ai'ãma 're ĩmreme u'âsi, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, duré Wanhib'apito Cristu Zesusihi ma zama, ĩsimizawizé hã ai'ãma 're hâimana u'âsi mono da, duré ai'ãma 're pẽ'êzé u'âsi zahuré mono da, rowẽ u'âsi, ãma 're aimorĩ da.

Paru hã Timotiuhu ma, te te ĩrotizé wasu'u

³ 'Re ĩhâimana u'âsi mono ãma, wa 're ĩwata u'âsi. Marĩ na te tiwi ãma ĩ'upazém na, te te oto ĩ'ãma 're ab'madâ'â mono õ wa, wa oto rowē na te tãma 're romhuri u'âsi. Tane duréihã ma tō duré ĩhi'rata norĩ hã te te tãma 're romhuri za'ra. Tawamhã tãma 're ĩmreme mono wamhã, bātã na wa aima te tiwi 're rowaptērē u'âsi, barana zama, te te 're aipawaptob u'âsi mono da. ⁴ Aiwa'õzém na ai'ãma ĩpo're pu'u wa, wa ĩsima rowē za'ëtē, te asabu da, rowē uptabi na 're ĩhâimana mono da. ⁵ Duré Wanhib'apito zazei'wa na tō sena 're aihâimana mono na, wa ai'ãma po're puru. Ai'rada Ro'idi norĩ hã ma tō ana me hã Wanhib'apito zazei'wa na 're hâimana zahuré, E'unisihi me. Ta norĩ ne, tō sena Wanhib'apito zazei'wa 're aimorĩ na, tō ĩma aiwaihu'u pese di. ⁶ ãne wa, wa za ãma aipo're pu'u oto, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã sōpru wa, te te aima ĩsōmrizém na, dapawaptom na tãma 're romhuri mono da. Ai'rã nhisiwi ĩnhib'rada hã te hiri wamhã, ma tō aipē'ē 're aima tisō, ĩwē hã. Taha wa, ma'ãpé asimi'ē na tãma 're romhuri u'âsi mono. ⁷ E wasina wapahi sina 're wahâimana za'ra mono da, ma tō 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã Tipē'ēzani hã te te wama 're anhomri. Mare di. Wanhiptete sina ãma 're wahâimana za'ra mono da, duré wanhimizawi pese sina 're wahâimana za'ra mono da, duré wanhimirosa'rata na hã atãma 're wahâimana za'ra mono da, ma tō te te wama 're anhomri, Tipē'ēzani hã.

⁸ ãne wamhã, 're asisé mono õ di za, Wanhib'apito wasu'uwē hã dama 're wasu'u tō mono da. Duré ĩma 're asisé mono õ di za, ĩwasu'u na. Wanhib'apito wasu'uwē na te dama 're rowasu'u

mono 'ru te, ma tô dasiwi ïnherẽ ni, dazazéb 're. Taha wa, wa oto te 're robzépata. ãne wa, ma'ãpé 'Re ïhâimana u'âsi mono hã tinhiptede te te aima ïsômri na, sada 're asiptete mono, ïsine 're robzépata mono da. ⁹ 'Re ïhâimana u'âsi mono hã ma tô te te 're wa'anho'reptu, rowasété hawi. Ma tô duré te te sima 're wa'apisutu, ïsib'a'uwẽ oto 're wahâimana za'ra mono da, wawẽ uptabi na. E marĩ wa, ma tô sima wa'apisutu. E marĩ ïwẽ hã wa te dama 're 'manharĩ za'ra mono wa. Mare di. Taha wab õ di. Taré te te sima 're wa'awẽ mono wa, duré simizawi pese wa, ma tô te te 're wa'anho'reptu. Ma tô duré wa'ãma tinhib'a'uwẽ za'ra. Zahadu ropoto na te te sãna'rata õ ré hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã simizawi pese wa, ma tô sima wa'ãma roti sirõmo za'ra, te te 're wa'apawapto mono da, Cristu Zezusihi nhiminho'reptuzém na hã. ¹⁰ Wanho'reptui'wa Cristu Zezusi we datême ïwisizém na, ma tô oto wama siwaihu'u za'ra, tinhimipawaptobzém na. 'Re ïdadâ'â za'ra mono zé wasu'u hã, pipa nherẽ, ma tô wawi uprosi za'ra wapahi hã, Wanho'reptui'wa hã. Duré Wanho'reptui'wai wasu'uwẽ hã wa te 're ïsaze za'ra mono zéb zarina, ma tô wama waihu'u za'ra, rowẽ na 're ïdahâimana u'âsi za'ra mono zé wasu'u na hã.

¹¹ Taha wasu'uwẽ na te 're da'apo're pu'u mono da, ma tô 'Re ïhâimana u'âsi mono hã ïpisutu, Wanhib'apito zadawa wasu'u'wa 're ïmorĩ da, ïsimiroti na te 're da'apawapto mono da. ¹² Taha wa, te te ïpisutuzéb zarina, te ïsina uwaimrami wa, wa oto te 're robzépata. Tane nherẽ, 're ïnhisé mono õ di, ïsada wa wasu'u'wa 're ïmorĩ tõ da. Wanhib'apito

hã wa ïsina te 're umnhasi, te te 're ïpawaptob u'âsi mono da. Ta hã ïma waihu'u pese di, ïwaihu'u pese na hã. Wa hã wa tô tãma ïsihãiba nho, tô sena tãma waihu'u pese wa, te te 're ï'madâ'â mono zéb da hã, bâdâ ïwa waptã'ã õ ré, apâ we ïmorĩzéb u hã. ¹³ Æne wamhã, roti tô sena hã te aima 're ï'awaihu'u mono hã, te za 're ï'madâ'â u'âsi mo. Cristu Zezusihi ãma 're aimorĩ wa, te za Wanhib'apito umnhasi sina, 're aihâimana mo. Te za duré 're ïda'azawi pese mo. ¹⁴ Roti tô sena hã te aima 're ï'awaihu'u mono hã, wẽ uptabi di. Ta hã te za 're ï'madâ'â pese mo, ãma 're ïda'apawapto mono da hã, aimawi rowasu'u na da te ãma saprĩ za'ra tõe da. Taha da, te za te te 're aipawaptob u'âsi, 'Re ïhâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani hã, wapẽ'ẽ 're, 're ïhâimana mono hã.

¹⁵ Azi'a na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma, uburé ïsazel'wa norĩ hã ma tô ïrẽme za'ra. Pideru norĩ zama, ma tô Emozenihi me dame ïrẽme zahuré. Æne hã aima waihu'u pese di. ¹⁶⁻¹⁷ Onesiporuhu si ma tô tinhimipawaptobzém na nasi ïma rowẽ zani. Taha wa, wa ïsima wẽ, Wanhib'apito hã Onesiporu norĩ hã, duré ïsõrõwa ãma ïsiré 're ïhâimana za'ra mono norĩ zama, ïwẽ na te te 're apawapto mono da. Ta hã ïma 're sisé mono õ di, ïwasu'u na hã. Taha wa, Roma na 'ri nho'õmo nhisi u wei wisi wamhã, ma tô te te ïzõ aba, te te ïnhopõtẽ da. ¹⁸ Æne wa, wa ïsima wẽ, Wanhib'apito hã ïwẽ na te te ãma tãma uwaimrami da, bâdâ ïwa ïwaptã'ãzém na, dahâimanazém na te te ïda'awaihu'uzéb da hã. Onesiporu hã ma tô marĩ mono bâ nasi ïpawapto, Épézu ãma 're ïhâimana mono ré hã. Æne na hã aima waihu'u pese di.

2

Paru hã Timotiuhu ma, roti te te tãma ãsõmrižém na rowasu'u

¹ Ī'ra, ma'ãpé ĩwapari pese, asina. Cristu Zezusihi ãma wa 're wanomro. ãne wa, te za ĩsimipawaptobzéb zarina, asiptete sina ãma 're aihãimana mo. ² Īnhimirowasu'u hã ma tō aipo're na 're ĩwapari mo, ĩsazei'wa norĩ nho'a te dama 're rowasu'u mono wamhã. Ta norĩ hã ahã di. Tawamhã 're ĩ'awapari mono zé hã te za aibã norĩ ma 're ĩ'awaihu'u mo, aima ĩ'umnhasi za'ra norĩ ma hã, tãma waihu'u pese za'ra wamhã, ĩnhimirowasu'uzém na te te duré ãma 're uzusi za'ra mono da, dapawaptom na.

³ Da'wapéi'wa dama ĩ'umna hã dasi'wapéi 're, hãimana wamhã, te te 're robzépata tō mono da, si-sawi ō di za. Tane a hã, Cristu Zezusihi nhib'a'uwé na 're aihãimana mono wa, te za asina 're ĩsazei u'ãsi mo, asisawi ãna ĩsine 're robzépata mono da. ⁴ Da'wapéi'wa norĩ hã tinhib'apito ma te te 're romhuri za'ra mono ré hã tãma wé za'ra di, ĩsib'apito ĩsimiromhuri na te te 're awēsãmri mono da. ãne wa, tinhiromhuri upana, marĩ mono bâ te te sima 're rosa'rata za'ra mono ō di za, te te sima ãma 're uwaimrami za'ra mono da. ⁵ Duré, ni'wa hã dawara na hãimana wamhã, dawí watobro nheré, marĩ ĩwé hã te te sima âri ō di za, dawara na roti hã te te sina 'madâ'â ō wamhã. Dawara na roti hã te te sina ĩ'madâ'âzéb zarina si, te za marĩ ĩwé hã sima ti'â, dawí watobro wamhã. ⁶ Duré, buru na romhuri pire 'wa hã, amho hã uburé da te ubumroi pari, ĩmorĩ'rata na te za tite da âri 'rata. ⁷ Ma'ãpé, ãma 're rosa'rata u'ãsi mono, te aima

ĩrowasu'uzém na hã. ãne wamhã, Wanhib'apito hã te za te te 're aipawapto, ãhã wasu'u na hã 're awaihu'u mono da.

⁸ Ma'ãpé, Zezu Cristuhu ãma 're rosa'rata pese mono. Ta hã dâ'â nherê, ma tô ab're hawi hãiwa'udu, Dawihi nhihudu hã. Wanhib'apito wasu'uwê na te 're da'apo're pu'u mono wamhã, taha wasu'u na wa tô te dama 're rowasu'u u'âsi. ⁹ Tawamhã Wanhib'apito wasu'uwê na te dama 're rowasu'u mono 'ru te, wa oto te 're robzépata. Ĩwasédé hã te 're 'manharĩ mono newa, wa oto 're ĩza, dazazéb 're, ĩsi'uwazi nhorô rutu na ĩpawasisi ré. Tane nherê, 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u hã pawasisi ãna ne, te 're hâimana u'âsi. Te za da te dama ãma 're rowasu'u u'âsi za'ra. ¹⁰ Te ĩrobzépata da hã ĩma pire nherê, ĩsisawi ô di, te robzépata tō da hã. Te 're robzépata mono nherê, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã tinhib'a'uwê da, te te sima ĩpisutu za'ra norĩ hã wa za te 're apawaptob u'âsi, Cristu Zezusi hã te te 're saze za'ra mono da, taha zarina tinho'reptuzé hã te te sina 're uwaimrami za'ra mono da, rowê na ĩ'rata 're hâimana u'âsi za'ra mono da. ¹¹ Tô sena da te dasima 're ĩrowasu'u za'ra mono zé hã ãne:

“Cristuhu siré 're wadâ'â za'ra mono wa, duré ta hã dâ'â uptabi nherê, ab're hawi hãiwa'utu wa, wa za ĩsiré 're wahâimana u'âsi za'ra.

¹² Robzépada hã wa te wasina 're waihu'u za'ra mono nherê, wanhiptete sina ãma 're wahâimana u'âsi za'ra mono wamhã, wa za Cristuhu siré wapire na wa te 're da'madâ'â u'âsi za'ra. Cristuhu zazei'õ'wa na dama 're wasiwasu'u za'ra mono wamhã, tizazei'wa

na te te sina 're wa'awaihu'u mono ò di za.
Te za te te siwi 're wa'awē'ō oto.

13 Wa norĩ hã Wanhib'apito ma, wa tō wasina tãma ropisutu za'ra ni, ãma 're wanomro u'âsi mono da. Tawamhã wa te wasina ãma tãma 're uwaimrami za'ra mono ò nherē, Wanhib'apito hã wama umnhasi za'ra di, uburé te te wama 're ĩ'aropisutu mono zé hã te te wama ãma 're ĩ'a'uwaimrami mono zéb da hã. Marĩ na taré te te dama ĩ'aropisutu da hã, mare di.”

14 Āhã wasu'u na te za asimi'madâ'â norĩ hã ãma 're ĩpo're pu'u za'ra mo. Te za duré aihâimana prédup sina tãma 're ĩ'aroti mo, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nho'a 're wahâimana za'ra mono nherē, taré marĩ wasu'u na 're sisada'âbâ za'ra mono tō da. Dasisada'âbâzé hã wē ò wa, taha zarina 're dahâimana za'ra mono wamhã, te za dawī 're si'utōrĩ, dahâimana wē zé hã. 15 Romhuri'wa nhimiromhuri hã wē wamhã, tinhimiromhuri ma, 're sisé mono ò di za. Tane te za sada 're asiptete u'âsi mo, ĩ'uwaibaba si roti tō sena na si 're da'apawapto mono da, asimiromhuri na te te 're aiwēsâmri mono da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã. 16 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti zarinaĩ ò na rowasu'u'wa norĩ nhiti, te za 're aihâimana mo. Ta norĩ nhimirowasu'u zarina, 're dahâimana za'ra mono wamhã, te za danhimirosa'rata na dasina 're dapahã za'ra, Wamama nhimiroti nhiti. 17 Ta norĩ nhimirowasu'u hã da'wa're ne, te 're hâimana. Da'wa're hã sa'ētē wamhã, te za uprosi, danhi hã. Tane, ta norĩ nhimirowasu'u hã ĩsazei'wa norĩ ãma te te ropéi mono wamhã, te za tiwi uprosi za'ra, dahâimana wē zé hã. Tane, Imenezu norĩ nhimirowasu'u hã Piretuhu nhimirowasu'u me.

18 Ta norĩ hã senai'õ na rowasu'u na te te dama 're rowasu'u zahuré, ãne: “Tâibâ, bâdâ ma tô ãwa waptã'ã pa, 'Re ãhâimana u'ãsi mono ab're hawi te te ãda'ahãwa'utuzéb da hã. Niwab da hã te te ãma sahu õ di za, te te ãda'ahãwa'utuzém na hã.” ãne ta norĩ nhimirowasu'u hã. Taha zarina ma tô dawi uprosi zahuré, Wanhib'apito wasu'u wẽ na da te 're ãsaze za'ra mono zé hã. 19 Tane nherẽ, êtẽ 'manharĩ na 'ri na'rada hã, siptete na 're ãhâimana mono ne, te za 'Re ãhâimana u'ãsi mono nhimiroti hã pire na 're hãimana u'ãsi. ãne ãsimiroti na rob'ui'éré hã: “Wanhib'apito hã te za tinhib'a'u wẽ norĩ hã tite na te te 're awaihu'u.” ãne duré ãma ãrob'ui'éré hãiba amo hã: “Ni'wam norĩ hã Wanhib'apito nhib'a'u wẽ na dama 're siwasu'u za'ra mono wamhã, te za tiwasédé hã rẽme pese za'ra, 're nomro wẽ mono da oto.” ãne ãsimiroti na rob'ui'éré hã.

20 'Ri wawẽ ãma hã piza hã ahã na te 're hãimana za'ra, êtẽ'ubuzi pré oru 'manharĩ hã, duré êtẽ'ubuzi'a prata 'manharĩ hã, duré wede 'manharĩ hã, duré zé'a 'manharĩ hã. Nima norĩ hã, marĩ da hã wẽ uptabi di, marĩ hã da te ãma 're ã'manharĩ za'ra mono zéb da hã. Duré nima norĩ hã marĩ da hã wẽ uptabi õ di, marĩ hã da te ãma 're ã'manharĩ za'ra mono zéb da hã. 21 Tane ni'wam norĩ hã te aima ãwaihu'u mono zéb zarina, tô senai'õ na rowasu'u'wa nhimiroti hã te te siwi 're wẽ'õ pese za'ra mono wamhã, Wanhib'apito ma, wẽ uptabi di za, romhuri hã za te te tãma 're ã'apisutu mono da hã. ãne wa, Wanhib'apito ma, sisõmri za'ra wa, te za tãma pisutu za'ra, ãwẽ na te te tãma 're dapawaptob za'ra mono da. 22 ãne wa, dahãiba téb ré, dawasété zõ 're ãdasiwasutu

za'ra mono norĩ ne, 're aihâimana mono õ di za. Te za asina 're ĩrosa'rata u'âsi mo, aihâimana wẽ na 're aihâimana mono da, duré Wanhib'apito umnhasi sina 're aihâimana mono da zama, duré asimizawi pese na 're aihâimana mono da zama, duré rowẽ na si dasiré 're aihâimana mono da zama. Taha da, te za asina 're ĩrosa'rata u'âsi mo, uburé Wanhib'apito zazei'wa norĩ me, hâimana wẽ sina, ĩsimipawaptobzéb zô te te tiwi 're ĩrowaptẽrẽ za'ra mono norĩ me. ²³ Siwa'ru marĩ na 're dasisada'âbâ za'ra mono wamhã, 're dawapari mono õ di za. Āne, da te 're dazada'âbâ za'ra mono wamhã, te za oto damreme na 're dasi'wapé za'ra. Āne na aima waihu'u pese di. ²⁴ Ni'wa hã Wanhib'apito ma romhuri'wa na 're hâimana mono wamhã, timreme na te te 're da'a'wapéi mono õ di za. Simizawi pese na te za dama 're hâimana, aihĩni ma. Waimri na te za duré te te dama 're arowaihu'u, waptu na dazada 're sahi mono āna. ²⁵⁻²⁶ Ni'wam norĩ hã ĩsimiroti na hã sada 're hâimana za'ra mono wamhã, atãma te za tinhimiroti wẽ na te te 're pawaptob za'ra, tinhimirosa'rata na te te āma saprĩ za'ra da, Wamama nhimiroti hã tô sena na te te sina waihu'u za'ra da oto, ĩsimipawaptobzéb zarina. Wa'uburé norĩ nhib'apito hã ma tô aré tãma 're sadawa nhipese za'ra, te te sima 're ĩda'awẽ mono zéb uwaibabã, ĩsimiroti na 're hâimana za'ra mono da. Tane nherẽ, a'uwẽ norĩ hã tinhimirosa'rata na te te āma saprĩ za'ra wamhã, te za oto Wa'uburé nhimiroti hawi 're wairébé. Taha da, te za Wanhib'apito ma romhuri'wa hã atãma te te 're apawapto, tinhimiroti wẽ na hã.

Rob'rāsutu u, za 're ĩdahāimana wasété za'ra mono zém na rowasu'u

¹ Wa za oto marĩ na aima rowasu'u, āma 're rosa'rata mono da. Nimahã na rob'rāsutu u hã romhuture wamhã, dama ropire di za. ² Āne dahāimanazé hã za: Dasima si te za marĩ zô 're danhopré. Duré rob'uiprazéb zô si te za da te dasima 're rob'ruiwapari za'ra. Duré 'râwi dapē'ē na, te za marĩ na dasina 're dawata za'ra. Duré te za da te dasima 're nharĩ wasété za'ra. Duré marĩ na dama 're danhoprub za'ra mono nherē, danhoprum na da'āma 're dawata za'ra mono ō di za. Duré damama norĩ nhimiroti hã da te 're waparĩ za'ra mono ō di za. 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhimiroti hã da te 're wazéb za'ra mono ō di za duré. ³ Duré 're ĩdasisawi pese za'ra mono zé hã dama 're hāimana mono ō di za, dapē'ē 'remhã. Duré da'āma dapē'ēzézé hã dama 're hāimana za'ra mono ō di za. Duré taré te za dawasédé hã da te da'āma 're sa'ra za'ra. Duré dawasété wi dasina 're danhiptete za'ra mono ō di za. Duré dazahi u'āsi te za 're dahāimana za'ra. Duré 're ĩdahāimana wē za'ra mono norĩ hã te za taré dasi'upana da te 're 'ruiwapari za'ra. ⁴ Duré dasiré nherē, te za 'râwi dasisada 're dahāimana za'ra. Duré dapē'ē 're, rosa'rata waptu na, marĩ ĩwasédé hã te za da te 're 'manharĩ za'ra. Duré danhipai u dawaihu'u pese newa, te za 'râwi dapē'ē na dasina 're dawata za'ra. Duré 'Re ĩhāimana u'āsi mono zawi'wa, 're danomro mono ō di za. Ta hã dama wē ō di za. Dato si dama ĩwē hã za oto. ⁵ 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhimiroti na 're dahāimana wē za'ra mono da, da te dasima 're wē za'ra mono newa, tazahã, da te dasima 're wē za'ra mono ō di za, tiwaihu'u pese na te te 're ĩda'apawapto mono da

hã, ãma 're ĩdahâimana wẽ za'ra mono zéb da hã. Taha wa, te za ta norĩ nhiti 're aihâimana mo. ⁶ Ta norĩ hã hâimana nhipese na danhorõwa u te za datẽme 're sihutu. Te za pi'õ norĩ hã tizadawa nhipese na te te 're 'rãmi za'ra. Tawamhã sib'uwa na 're hâimana za'ra mono wamhã, te za te te ãma 're sasõmri za'ra. Pi'õ norĩ hã marĩ ahã na te te 're 'manharĩ waseté za'ra mono wa, te za robzei'õ na 're hâimana za'ra. Siwa'ru te za ta norĩ hã 're hâimana za'ra, te te sima 're ĩwẽ za'ra mono zéb uwaibaba. ⁷ Pi'õ norĩ hã, ni'wam norĩ nhimirowasu'u hã te te 're wapari ze za'ra mono nherẽ, roti tô sena hã niwa te te ĩwaihu'u za'ra da hã, mare di za. ⁸ Duréihã ma tô aibã norĩ hã Mozésihi nhimiroti da, sada 're hâimana zahuré, Zanesi norĩ hã Zabirihĩ me. Tane ãhãna senai'õ na rowasu'u'wa norĩ hã te tô sena roti zada 're hâimana za'ra. Ta norĩ nhimiroso'rata wẽ hã robaba di. Duré Wanhib'apito ãma ĩsimirowasu'u hã tô senai õ di. Taha wa, te za 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ta norĩ hã te te siwi 're awẽ'õ. ⁹ Zanesi norĩ hã Zabirihĩ me, ma tô dasiwi waihu'u zahuré ni, ĩsimiza'rese'õ na. Tane te za oto ĩsimiza'rese'õ na dasiwi waihu'u za'ra ni, senai'õ na rowasu'u'wa norĩ hã. Tawamhã ta norĩ nhimirowasu'u hã da te 're wapari hã za'ra mono õ di za oto.

Paruhu nhimiroti 'rãsutu na rowasu'u

¹⁰⁻¹¹ A hã ma tô ĩwaihu, ĩnhimiroti na, duré ĩhâimanazém na, duré dapawaptom na ĩnhimiromhuri na te ĩsina 're ĩroti mono zém na, duré Wanhib'apito umnhasi sina 're ĩhâimana mono zém na, duré da'ãma ĩwa'a su'u õ na 're ĩhâimana mono zém na, duré te 're ĩda'azawi pese mono zém na, duré marĩ ahã na ĩzada 're hâimana mono nherẽ, Wanhib'apito ãma ĩsina ĩnhiptete

sina 're ãhâimana mono zém na zama. Ma tô duré ãwaihu, da te ãma 're ãrob'manharĩ wasété za'ra mono zém na hã, duré te 're ãrobzépata mono zém na hã. Ma tô duré ãwaihu, marĩ hã ãzô 're ãwairébé mono zém na hã, ãtizotiza na 'ri ãho'ômo ãhisi ãma, duré ãconizu ãma, duré ãsilitira ãma. ãpipa na da te ããma 're rob'manharĩ wasété za'ra mono wa, wa tô te 're robzépata za'ëtê. Tane ãherê, ãdã'ã tô da, ma tô Wanhib'apito hã ãnasi ãinho'reptu a'ã. ¹² Cristu Zezusihi ãma 're ãdahâimana wê za'ra mono da, da te ãdasima 're wê za'ra mono 'ru te, ãdasi'uihã na te za tô ãsazei'wa ãnorĩ ma, da te 're rob'manharĩ wasété za'ra. ¹³ ãwasété ãnorĩ hã, duré ãhâimana ãnhipese ãnorĩ hã te za 're ãsiwasété pese za'ra. ãsadawa ãnhipese na te za da te ãma 're ãsasõmri za'ra. Te za duré ãdapê'ê 're ãdasima 're ãdazadawa ãnhipese za'ra. ¹⁴ Tane ãherê, ta ãnorĩ ne 're ãaihâimana mono õ di za. Tô sena roti hã ma tô ãdawi 're ããwaihu'u mo. Taha na si te za 're ãaihâimana u'ãsi mo. Roti hã tô sena hã ma tô ãasina 're ãsazei mo. Tô sena roti na ãaima rowaihu'u'wa ãnorĩ hã, ãaima waihu'u pese za'ra di. ¹⁵ 'Watébrémi na 're ãaihâimana mono zém hawi, ãaima waihu'u pese di, 'Re ãhâimana u'ãsi mono ãnhimiroti 'rata na rob'ui'ééré hã. Taha ãzarina ãhãwa hawi rowaihu hã te ãaima 're ãhâimana, ãasõ'reptuzé hã ãasina ãu'uwaimramizéb da hã, Cristu Zezusihi ãzazei'wa 're ãaimorĩ wa. ¹⁶ Uburé ãsimiroti wê na rob'ui'ééré hã, 'Re ãhâimana u'ãsi mono te te ãdama 're ããwaihu'u mono zéb ãzarina si, te ãdama 're ãhâimana za'ra. ãne wa, ãsimiroti mono ãbã wê di, roti tô sena na, da te ãma 're ãdapawaptob za'ra mono zéb da hã. Duré wê di, ãsimiroti hã, ãdanhimiroti tô ãsenai'õ na, da te ãdama ãma 're ãrowaihu'u za'ra mono zéb

da hã. Duré wẽ di, ãsimiroti hã, dahâimanazém na da te 're upa za'ra mono wamhã, da te dama ãma 're ãroti za'ra mono zéb da hã, ãma 're ãdahâimana wẽ za'ra mono da hã oto. ¹⁷ Taha da, te dama 're hâimana, 'Re ãhâimana u'âsi mono nhimiroti hã, tâma ãromhuri'wa norĩ ma ãwaihu'u pese zéb zarina, ãwẽ na te te tâma ãma 're ãdapawaptob za'ra mono zéb da hã.

4

¹⁻² Wa za oto marĩ hã aima ti'ru, 'Re ãhâimana u'âsi mono nho'a, Cristu Zezusihi nho'a zama. Nimahã bâtã na te za Cristu Zezusi hã dahâimanazém na da'awaihu'u, dawasété na, dawẽ na zama. Taha zarina, te za aihĩni norĩ ma dama arowairébé, dahâiba ré norĩ ma, duré adâ'ã norĩ ma zama. Wanhíb'apito hã te za wei mo apã, Danhíb'apito uptabi na oto dama 're sãmra mono da. ãne wa, wa za aima ti'ru. Ma'ãpé, Wanhíb'apito wasu'uwẽ na dama 're rowasu'u u'âsi mono za. Asô danhimiparizém na, duré asô danhimipari õ zém na zama, te za Wanhíb'apito wasu'uwẽ na 're ãda'apo're pu'u u'âsi mo. Da'ãma aiwa'a ãna, te za asimiroti na 're ãda'apawapto mo, dawasété na 'rãwi 're dasisãmri za'ra mono da, dawasédé hã da te 're rẽme pese za'ra mono da, dawẽ na si oto 're dahâimana za'ra mono da. ³ E marĩ wa, wa ãne aima ti'ru. Nimahã na hã sena roti hã da te 're wapari ze za'ra mono õ di za. Rowasu'u hã da te 're ãwapari ze za'ra mono zéb uwaibaba si, te za da te 're wapari za'ra. Dama rowahutu'wa da, te za da'ahã na da te dasima 're pisutu za'ra, rowasu'u hã da te 're ãwapari ze za'ra mono zéb uwaibaba si, te te dama 're wasu'u

za'ra mono da. ⁴ Roti tô sena uptabi hã te za da te 're rême za'ra, da te 're wapari za'ra mono tō da, dahi'rata norĩ nhimirob'râzarõtō 'rata si, da te 're wapari za'ra mono da oto. ⁵ Ta norĩ ne 're aihâimana mono ò di za. Asimiza'rese te za 're aihâimana mo. Aihâiba na te za 'râwi 're aši'madâ'â mo. Duré, Wanhîb'apito zazei'wa 're aimorĩ 'ru te, da te aima 're rob'manharĩ wasété za'ra mono nherê, 're asisawi mono ò di za, 're robzépata mono tō da hã. Te za duré Wanhîb'apito wasu'uwê na 're ìda'apo're pu'u u'âsi mo, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te aima ìpîsutuzéb zarina, asimiromhuri na tâma âma 're uwaimrami mono da.

⁶ Wa za oto aima ìsiwasu'u. Ìnhîbâdâ hã romhuture di oto. Wanhîb'apito zadawa wasu'u'wa 're ìmorĩ 'ru te, za da te dasiwi ìwĩrĩ nherê, ìdâ'â tō da, ìsisawi ò di za. ⁷⁻⁸ 'Re dasi'wamhâri za'ra mono wa, danhiptete na dasiwi 're ìdawairébé mono ne, wa tō wa hã ìnhîptete na 're ìpusi. Duré dawara na dawî ìwatobro ne, wa 're ìhâimana, Wanhîb'apito ma, ìnhîmiromhuri na te ìsina tâma uwaimrami pari wa. Cristu umnhasi sina, wa tō duré 're morĩ u'â, ìsimiroti 'madâ'â sina. Ni'wa hã dawara na dawî watobro wê te, te za ropsu 'manharĩ hã sô tihâiba, da te âma ìsôprezéb da hã. Tane, te marĩ ìwê uptabi hã ìzô 're hâimana, Wanhîb'apito ma, ìnhîmiromhuri na te ìsina tâma uwaimrami wê te. Nimahã na te za bâdâ hã ìwa waptârâ, Wanhîb'apito apâ we ìmorîzéb da hã, dahâimanazém na te te ìda'awaihu'uzéb zarina, te te dama ì'arowairébézéb da hã. Tawapsi, ta hã wê uptabi wa, te za marĩ ìwê uptabi hã ìma pisutu, ì'uwaibaba si. E ìma si te za pisutu. Mare di. Aihĩni

Wanhib'apito zawi te, wei ĩmorĩzéb zô 're ĩsimipari za'ra mono norĩ ma zama, te za duré marĩ ĩwě uptabi hã tãma pisutu za'ra.

Paru hã Timotiuhu ma, marĩ na te te ĩpo're pu'uzém na rowasu'u

⁹ Ma'ãpé, asima rowairébé su'u, we ĩtēme aimorĩ su'u da, ĩzabu da. ¹⁰ Demasi hã ĩ'ãma sapa'a õ di oto. Ma tô ĩwi watobro, Tesaronita na 'ri nho'õmo nhisi u morĩ da, marĩ hã te te sima awě wa, taha na oto 're morĩ da. Teresēti hã ma tô mo, Darasiza na danhipti'a nho'õmo nhisi u. Titu hã ma tô duré mo, Damasiza na danhipti'a nho'õmo nhisi u. ¹¹ Rucasihĩ si te ĩ'rata nhamra. Āne wamhã, Marcusihĩ zô rowaimrami mono za, sōpētē da, asiré we saprõni da, ĩnhimiromhuri na te te 're ĩpawapto mono da. ¹² Wa hã wa tô Titicu hã satõ, Épézu na 'ri nho'õmo nhisi u morĩ da. ¹³ Tawamhã, we aimorĩ wamhã, ĩsi'ubuzé hã we ĩma âri za, Capuhu nhorõwa ãma te ĩrēme hã, Torowadi na 'ri nho'õmo nhisi ãma. ĩbaihã zama, we ĩma duri za. ĩbaihã hã romhã 'manharĩ hã, ĩma wě uptabi wa, ta norĩ zama we ĩma duri za.

¹⁴ Aresãdiri hã ma tô ĩwi ro'wa'rutu pese, ĩsi'uwazi na romhuri'wa hã. Wanhib'apito si te za tãma ãma wa'rã, marĩ te te ĩma ĩ'ab'manharĩ wasété zé wa'rãmimhã. ¹⁵ Taha aibã hã ma tô wanhimirowasu'u na hã wazada tihãiba, sahi sina. Ma'ãpé tiwi 're asi'madã'ã pese mono za.

¹⁶ Da'ãma rowairébé'wai ma, ĩsiwasu'u 'rata wamhã, ĩhãimana wasété õ zém na hã, ni'wa hã ĩ'ãma sapa'a õ di aré, tinhimiroti na ĩ'ãma sime da. Aihĩni ma tô ĩwi sina tipahã za'ra. Tane nherē, te ĩsima wě õ di, da te ĩrēmezém na te te dama ãma

ĩ'awa'rãmi da hã, 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã. ¹⁷ Da te ĩrẽme za'ra nherẽ, ma tô Wanhĩb'apito hã ĩ'rata tihãiba, te te ĩnhĩptete da, 'ri para zudezu'õ norĩ ma, te rowasu'u da, Wanhĩb'apito wasu'uwẽ na. Āne wamhã, ma tô Wanhĩb'apito hã ĩnho'reptu, ĩdã'ã tõ da a'ã. ¹⁸ Tane te za Wanhĩb'apito hã duré rowasété hawi ĩnho'reptu, hãiwa u te te ĩ'ãwisi wẽ da, tĩnhĩb'a'uwẽ norĩ te te 're ĩ'ab'madã'ã mono zéb u hã. Ta hã wẽ uptabi wa, aihĩni wa za ãma 're wawata u'âsi za'ra.

Paru hã sisa'u te te ĩdazawizém na rowasu'u

¹⁹ Ma'ãpé ĩma sawi zahuré na, Prisira norĩ hã Atiraha me. Duré ĩma sawi za'ra na, Onesiporuhu nhorõwa 're, 're ĩhãimana za'ra mono norĩ hã. ²⁰ Erasitu hã ma tô ĩza'u nhamra, Corĩtu na 'ri nho'õmo nhisi ãma. Toropimu hã hãzé wa, wa tô tirẽ, Miretu na 'ri nho'õmo nhisi ãma. ²¹ Ma'ãpé, niha asina rosa'rata, rowa'u'u wahã 're sa'wari mono õ ré, we aimorĩzéb da hã. Wasiré ĩsazei'wa norĩ hã te ãma asawi za'ra, Eburu, duré Pudeti, duré Rino, duré Caradiza. Uburé ĩsazei'wa hãiba amo norĩ hã te duré ãma asawi za'ra.

²² Timotiu, wa ĩsima aiwẽ, Wanhĩb'apito hã 'rãwi aipẽ'ẽ 're, 're ĩsãmra mono na, asina 're waihu'u u'âsi mono da. Duré 'Re ĩhãimana u'âsi mono wi, wa tô te tiwi 're waptẽrẽ u'âsi, ĩsimizawizé hã uburé ai'ãma za'ra wa'aba 're hãimana u'âsi mono da.

'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u
New Testament in Xavãnte (BR:xav:Xavãnte)

copyright © 2004 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Xavãnte

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Xavãnte [xav], Brazil

Copyright Information

© 2004, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

Printed book ISBN 1882536746

The New Testament

in Xavãnte

© 2004, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022

744f0b3a-210f-53c7-b3a1-39b62617ba0c